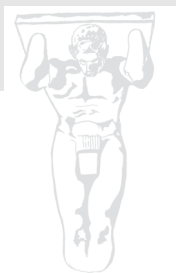

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

PRIMERJAVA STROŠKOV KOŠARIC PLAČILNIH STORITEV ZA POTROŠNIKE - 2020

MAREC 2021

Kazalo

1	Uvod.....	3
2	Prenovljen spletni pregled nadomestil za potrošnike	3
3	Primerjava stroškov košaric plačilnih storitev za potrošnike	4
3.1	Sestava košarice plačilnih storitev.....	4
3.2	Izračuni stroškov košaric plačilnih storitev	5

1 Uvod

V Banki Slovenije že od leta 2007 zbiramo podatke o nadomestilih za plačilne storitve, ki jih uporabnikom zaračunavajo ponudniki, in jih javno objavljamo. Od leta 2009 pa pripravljamo tudi analize poročenih nadomestil bank in hranilnic za plačilne storitve ter izračune stroškov košaric plačilnih storitev.

Od 1. 11. 2018 smo brezplačno [primerjalno spletno mesto](#) nadomestil (v nadaljevanju spletni pregled nadomestil) za potrošnike dolžni zagotavljati tudi v skladu s 173. členom *Zakona o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih* (Uradni list RS, št. 7/18, 9/18 – popr. in 102/20; v nadaljevanju ZPlaSSIED). Spletni pregled nadomestil zagotavljamo vsi za to pristojni organi v Evropski uniji. Izboljšana preglednost nadomestil namreč lahko evropskim potrošnikom na podlagi primerjave ponudb različnih ponudnikov plačilnih storitev iz različnih držav članic olajša izbiro.

2 Prenovljen spletni pregled nadomestil za potrošnike

Od 30. 12. 2020 zagotavljamo prenovljen spletni pregled nadomestil. Potrošnikom zdaj nudimo pregled in primerjavo paketov storitev in pripadajočih nadomestil, ne več (zgolj) individualnih nadomestil za posamične storitve.

Banke in hranilnice so v zadnjih letih začele opuščati ponudbo transakcijskih računov, v okviru katerih bi potrošniki lahko proti nadomestilu uporabljali le posamične plačilne storitve. Nekatere banke in hranilnice potrošnikom ponujajo zgolj pakete, z vnaprej določenim naborom in obsegom storitev. Uporabniki, ki se poslužujejo izključno posamičnih storitev pri različnih ponudnikih, danes predstavljajo manjšino, medtem ko večina plačilne storitve koristi v okviru paketov pri enem ponudniku.

V skladu z *Direktivo 2014/92/EU o primerljivosti nadomestil, povezanih s plačilnimi računi, zamenjavi plačilnih računov in dostopu do osnovnih plačilnih računov*, ki je v nacionalni pravni red prenesena z ZPlaSSIED, smo pregled nadomestil dolžni zagotavljati za *znaten del trga*. Umestitev paketne ponudbe v pregled nadomestil je zato nujna.

Paketi se po naboru in številu storitev, ki jih vključujejo, lahko bistveno razlikujejo. Raznovrstnost pomeni večjo izbiro za uporabnike glede na njihove plačilne navade, a jim hkrati otežuje primerjavo nadomestil. Zato je bil cilj, ki smo si ga pri prenovi spletnega pregleda nadomestil zadali, zagotoviti jasnost informacij in primerljivost nadomestil za potrošnike, hkrati pa zajeti čim večji del bančne ponudbe, vključno s paketi.

Paketi, zajeti v pregled nadomestil, proti plačilu mesečnega nadomestila poleg vodenja računa vključujejo najmanj uporabo debetne kartice. To pomeni, da so v okviru spletnega pregleda nadomestil poleg paketov z obsežnim naborom vnaprej določenih storitev zajeti tudi »standardni« računi, ki za mesečno nadomestilo vključujejo le minimalen nabor storitev.

Za vsak paket potrošnikom zagotavljamo informacije o višini mesečnega nadomestila za paket, obsegu vanj vključenih storitev, ločeno pa tudi o nadomestilih za koriščenje storitev, ki niso vključene v paket. Da bi ob raznolikosti ponudbe potrošnikom olajšali primerljivost, smo nabor storitev v paketu omejili na reprezentativne, nadomestila za te storitve, v kolikor niso že vključene v paket, pa na najpogosteje zaračunana. Pakete v okviru spletnega pregleda nadomestil objavljamo na enoten in standardiziran način, ker je tako primerjava za potrošnike enostavna.

Za potrošnike, ki uporabljajo tudi druge storitve, izven nabora reprezentativnih, pa zagotavljamo spletne povezave do cenikov bank in hranilnic. Na ta način tudi potrošnikom s specifičnimi plačilnimi navadami omogočamo iskanje informacij o nadomestilih na enem mestu ter s tem olajšamo primerjavo nadomestil.

Z namenom zagotavljanja celovite preglednosti nadomestil za potrošnike s spletnimi povezavami do cenikov nudimo tudi pregled nadomestil za plačilne storitve, ki jih opravljajo nebančni ponudniki (plačilne institucije in družbe za izdajo elektronskega denarja).

3 Primerjava stroškov košaric plačilnih storitev za potrošnike

Za leto 2020 primerjava stroškov košaric plačilnih storitev za potrošnike temelji na paketnih nadomestilih, objavo katerih zagotavljamo v okviru prenovljenega spletnega pregleda nadomestil.

S primerjavo stroškov košaric plačilnih storitev potrošnikom omogočamo oceno, katera ponudba je glede na njihove plačilne navade zanje najprimernejša, in olajšamo izbiro ponudnika.

Izračuni stroškov košaric plačilnih storitev lahko potrošnikom služijo kot orientacija pri primerjavi. Pri tem pa velja upoštevati, da banke in hranilnice potrošnikom zaračunavajo tudi nadomestila za storitve, vezane na plačilni račun, ki v izračune stroškov in pregled nadomestil Banke Slovenije niso vključena.

3.1 Sestava košarice plačilnih storitev

Košarico storitev, na podlagi katere so izračunani stroški, smo oblikovali na podlagi posveta z bančnimi strokovnjaki.

Ker banke oziroma hranilnice s svojo ponudbeno in cenovno politiko vplivajo na zaznavanje in obnašanje komitentov, se tipičen komitent ene banke lahko razlikuje od tipičnega komitenta druge. Tovrstne raznolikosti ni mogoče zajeti v eni sami košarici, namen katere je zagotoviti poenostavljeno primerjavo stroškov med različnimi bankami in hranilnicami.

Košarica, določena izkustveno na podlagi dejanskih podatkov o uporabi plačilnih storitev pri bankah oziroma hranilnicah, zato odraža plačilne navade »reprezentativnega« oziroma tipičnega komitenta.

Tabela 1: Košarica plačilnih storitev tipičnega komitenta

Storitve, vezane na plačilni račun	Potrošniki
	Število uporabljenih storitev v enem letu
Vodenje TRR	12
Izdaja debetne kartice	12
Spletno oziroma mobilno bančništvo (vodenje)	12
Kreditna plačila (elektronska plačila)	48
Direktne obremenitve	36
Dvig gotovine z debetno kartico (na bankomatu druge banke ali hranilnice)	36

Plačilne navade tipičnega komitenta so tudi odraz cenovne politike bank in hranilnic, ki potrošnikom zaračunajo bistveno višja nadomestila za tradicionalne oblike plačevanja v primerjavi s sodobnimi, s čimer spodbujajo uporabo učinkovitejših (elektronskih) načinov plačevanja in vplivajo na plačilne navade potrošnikov.

3.2 Izračuni stroškov košaric plačilnih storitev

Stroški košaric plačilnih storitev tipičnega komitenta so izračunani na podlagi košarice storitev iz Tabele 1.

Stroški košaric so ekstrapolirani na eno celo leto. Za vsak posamezen račun oziroma paket so izračunani kot vsota nadomestila za račun oziroma paket za storitve iz košarice, ki so vključene v paket, ter zmnožkov količin storitev, ki so zajete v košarici, niso pa vključene v paket, in pripadajočih nadomestil:

$\text{Strošek košarice plačilnih storitev} = \text{nadomestilo za paket v evrih (za storitve iz košarice, ki so vključene v paket)} + (\text{obseg storitev} * \text{doplačilo v evrih (za storitve iz košarice, ki niso vključene v paket)})$

V izračunih stroškov košaric so upoštevana nadomestila, veljavna na dan 31. 12. 2020. V primeru, da niti spletna niti mobilna banka nista komitentu na voljo v okviru paketa, temveč banka oziroma hranilnica obe storitvi nudi z doplačilom, je v izračunu upoštevano nižje nadomestilo za mesečno uporabo.

V primerjavi so zajeti računi oziroma paketi storitev, ki tipičnemu komitentu zagotavljajo najnižje skupne stroške glede na košarico plačilnih storitev, in so dostopni večini potrošnikov, tudi paketi, katerih odprtje je mogoče le prek spleta. Paketi, ki so na voljo specifičnim skupinam uporabnikov (na primer otrokom, dijakom, študentom, upokojujencem, nerezidentom, ipd.), v primerjavi niso zajeti, čeprav so lahko skupni stroški košarice plačilnih storitev ob uporabi teh paketov nižji od tistih, upoštevanih v primerjavi. Prav tako niso zajeti paketi, ki ne vključujejo določenih storitev iz košarice in jih tudi ni mogoče koristiti z doplačilom, saj v teh primerih stroškov košarice ni mogoče izračunati.

V primerjavi zajete račune in pakete storitev potrošniki pri večini bank in hranilnic tudi sicer najpogosteje uporabljajo.

Tabela 2: Stroški košaric plačilnih storitev tipičnega komitenta (v EUR)

Ponudnik plačilnih storitev	Račun oz. paket storitev	Strošek košarice 2020	Dražje od najcenejšega v 2020 (v %)	Primerjava s povprečjem (indeks)
Sberbank banka d.d.	Sberbank DIREKT	28,08	/	39,85
NLB d.d.	Paket Digitalni	49,92	77,78	70,84
Primorska hranilnica Vipava d.d.	E-Paket	52,08	85,47	73,90
Delavska hranilnica d.d.	Digitalni paket	54,00	92,31	76,63
UniCredit Banka Slovenija d.d.	Brezskrbni račun	62,40	122,22	88,55
Banka Sparkasse d.d.	Udobni plus račun	72,24	157,26	102,51
Banka Intesa Sanpaolo d.d.	Transakcijski E-račun	74,28	164,53	105,41
LON d.d.	Osebni račun	76,44	172,22	108,47
SKB banka d.d.	MOJ S PAKET*	81,60	190,60	115,79
Addiko Bank d.d.	Osebni TRR	82,20	192,74	116,65
Deželna banka Slovenije d.d.	DBS osebni račun	84,60	201,28	120,05
BKS Bank AG	Začetni paket	85,44	204,27	121,24
Gorenjska banka d.d.	Osebni račun	87,12	210,26	123,63
Nova KBM d.d.	Paket KOMPLET	96,24	242,74	136,57
POVPREČJE	N/A	70,47	150,96	100,00

*Vir: Cenik SKB banke d. d.

Za tipičnega komitenta je najcenejša Sberbank banka d. d., pri kateri letni strošek košarice storitev znaša 28,08 evra, najdražja pa Nova KBM d. d., pri kateri letni strošek košarice znaša 96,24 evra. Z zamenjavo banke oziroma hranilnice lahko tipičen komitent letno prihrani do 68,16 evra, če svojih plačilnih navad ne spreminja. V povprečju letni stroški košaric znašajo 70,47 evra in so za 150,96 odstotka višji kot pri najcenejši banki.

Stroški košaric tipičnega komitenta so pri določenih bankah oziroma hranilnicah najnižji, če koristi paket z obsežnejšim naborom vključenih storitev, pri drugih pa, če koristi »standardni« račun, ki vključuje le minimalen nabor storitev, ostale storitve pa doplačuje ločeno od paketa.